

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ &
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΟΜΕΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**

Ερ. Φ.: 98

10 ΙΟΥΝ. 2015

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Δέσποινα Σβερώνη –
Χονδρονάσιου

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2481/12.5.2015 Ερώτηση με θέμα:
«Άμεση η ανάγκη για συντήρηση των αρχαιοτήτων στην Κνωσό»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2481/12.5.2015 Ερώτησης της Βουλευτού κας Δέσποινα Σβερώνη – Χονδρονάσιου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο αρχαιολογικός χώρος Κνωσού (Ανάκτορο και Περιφερειακά Μνημεία) συντηρείται συστηματικά από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου και την Επιστημονική Επιτροπή Συντήρησης, Στερέωσης και Ανάδειξης, Κνωσού από το 2000 και εξής με προγράμματα συντήρησης και ανάδειξης των μνημείων συγχρηματοδοτούμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του Ε.Π. «Πολιτισμός» για την Κνωσό υλοποιήθηκαν τα παρακάτω έργα:

1. «Ανάκτορο και αρχαιολογικός χώρος Κνωσού», με φορέα υλοποίησης το Ταμείο Διαχείρισης Πιστώσεων για την Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων (ΤΔΠΕΑΕ). Το έργο χρηματοδοτήθηκε στο Γ' ΚΠΣ με το ποσόν των 5.101.446€ και προέβλεπε:

- τη συντήρηση γυψόλιθου και πωρόλιθου,
- τη συντήρηση – στερέωση αρχαίων τοίχων, δαπέδων και αρχιτεκτονικών μελών,
- τη συντήρηση – αποκατάσταση των αντιγράφων των τοιχογραφιών, των μινωικών κονιαμάτων και επιχρισμάτων, των κιόνων και των απομιμήσεων ξύλου αναστήλωσης Έβανς, τη συντήρηση μινωικών πίθων που βρίσκονται in situ στο ανάκτορο,
- την αποκατάσταση των χρωμάτων και την αντικατάσταση των σιδηροδοκών των θολίσκων αναστήλωσης Έβανς,
- τη μελέτη και κατασκευή αγωγών απορροής όμβριων υδάτων,
- την κατασκευή νέων W. C.,
- τις διαμορφώσεις χώρων,
- την τοποθέτηση πινακίδων για την ενημέρωση και πληροφόρηση των επισκεπτών,
- τη μελέτη και κατασκευή νέων ξύλινων διαδρομών αλλά και τη συντήρηση ή βελτίωση των υφισταμένων
- και την απαλλοτρίωση ακινήτων. Το έργο έχει ολοκληρωθεί.

2. «Μελέτη ανάδειξης και αποκατάστασης περιφερειακών μνημείων αρχαιολογικού χώρου Κνωσού», με προϋπολογισμό 60.000 € και φορέα υλοποίησης την ΚΓ' ΕΠΚΑ. Το έργο προέβλεπε την εκπόνηση μελετών ανάδειξης και αποκατάστασης των περιφερειακών

μνημείων του αρχαιολογικού χώρου Κνωσού, δηλαδή του Βασιλικού Τάφου, της Κατοικίας του Ιερέα και της Μινωικής Έπαυλης. Το έργο έχει ολοκληρωθεί.

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, τον Δεκέμβριο του 2010 εντάχθηκε στο Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013» το έργο με τίτλο: «Αποκατάσταση – ανάδειξη ανακτόρου και αρχαιολογικού χώρου Κνωσού», με φορέα υλοποίησης το ΤΔΠΕΑΕ και στη συνέχεια την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, με προϋπολογισμό 920.000 € και ημερομηνία λήξης την 31.12.2015.

Στο έργο υλοποιούνται εργασίες συντήρησης, στερέωσης και ανάδειξης του «Μεγάλου Κλιμακοστασίου», των «Δυτικών Αποθηκών», της «Κρήνης», του «Μινωικού Ξενώνα», της «Μινωικής Οδογέφυρας» και του «Μικρού Ανακτόρου» στον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού. Επίσης, υλοποιούνται συμπληρωματικές εργασίες αποκατάστασης στη Βίλα Αριάδνη και επέκταση της πορείας επισκεπτών από τη «Νότια Οικία» έως τον «Μινωικό Ξενώνα».

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ εντάχθηκε στο Ε.Π. «Κρήτη & Νήσοι Αιγαίου» το έργο με τίτλο: «Ανάδειξη και αποκατάσταση περιφερειακών μνημείων αρχαιολογικού χώρου Κνωσού (Κατοικία Ιερέα – Μινωική Έπαυλη – Βασιλικός Τάφος», με φορέα υλοποίησης την ΕΦΑ Ηρακλείου (πρώην ΚΓ' ΕΠΚΑ) και προϋπολογισμό 1.400.000 €. Το έργο προέβλεπε την αποκατάσταση και ανάδειξη των περιφερειακών μνημείων του αρχαιολογικού χώρου Κνωσού, δηλαδή του Βασιλικού Τάφου, της Κατοικίας του Ιερέα και της Μινωικής Έπαυλης. Το έργο έχει ολοκληρωθεί.

Στο πλαίσιο της τρέχουσας Προγραμματικής περιόδου είναι σε εξέλιξη ή και έχουν ολοκληρωθεί από την Επιστημονική Επιτροπή Κνωσού εργασίες συντήρησης – στερέωσης – ανάδειξης του «Μ. Κλιμακοστασίου», στερέωσης των «Δυτικών Αποθηκών XIII-XVIII», βελτίωσης του προσωρινού στεγάστρου προστασίας των «Δυτικών Αποθηκών III-VII», επέκτασης της πορείας επισκεπτών από τη «Νότια Οικία» έως τον «Μινωικό Ξενώνα» («Καραβάν Σερρά»), στερέωσης – αποκατάστασης της «Μινωικής Κρήνης», εργασίες στο «Μικρό Ανάκτορο» και συμπληρωματικές εργασίες συντήρησης στο κτήριο και στον κήπο της βίλας «Αριάδνη».

Παράλληλα, στο τέλος του 2014 ολοκληρώθηκαν από την πρώην ΚΓ' ΕΠΚΑ ανάλογες εργασίες συντήρησης, στερέωσης και ανάδειξης στα περιφερειακά μνημεία του ανακτόρου: στη «Βασιλική Έπαυλη», στην «Οικία του Αρχιερέα» και στον «Βασιλικό Τάφο-Ιερό».

Σχετικά με την αναφορά στη φθορά των γυψολίθων —αλάβαστρων, όπως αναφέρονται στην Ερώτηση—, σας ενημερώνουμε ότι ο γυψόλιθος αποτελεί βασικό δομικό υλικό στον αρχαιολογικό χώρο της Κνωσού και χρησιμοποιήθηκε ευρέως σε τοιχοποιίες και δάπεδα, βάσεις κιόνων, πεσσών και παραστάδων, καθίσματα, κλίμακες κ.ά. Πρόκειται για υλικό που λόγω της παλαιότητας και της σύστασής του είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο. Η ΕΦΑ Ηρακλείου έχει εκτελέσει και εκτελεί εκτεταμένες εργασίες συντήρησης των γυψολιθικών στοιχείων σε συνεργασία με το Κέντρο Λίθου και τη συνδρομή της Διεύθυνσης Συντήρησης Αρχαίων και Νεώτερων Μνημείων του Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ.

Επιπλέον, για την προστασία των ευπαθών γυψολιθικών στοιχείων κατασκευάστηκαν —όπου ήταν δυνατό— μικρά ή και μεγαλύτερα στέγαστρα (μικρό μεταλλικό στέγαστρο με επικάλυψη φύλλου πολυκαρβονικού για την προστασία κλίμακας στη «Νότια Οικία», προσωρινό στέγαστρο ανάλογης κατασκευής στις μη στεγασμένες «Δυτικές αποθήκες» κ.ά.), ενώ έγιναν και εργασίες αποφόρτισης π.χ. πεσσών, που δέχονταν μηχανική καταπόνηση λόγω των υπερκείμενων κατασκευών (περιστύλιο του «Μεγάρου του Βασιλέως»).

Επίσης, η υποχρεωτική πορεία επισκεπτών, μέσω των ξύλινων διαδρόμων, οι οποίοι κατασκευάστηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1990 με χρηματοδότηση του ΥΠ.ΠΟ. και σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων και ο αποκλεισμός χώρων με περισχοίνιση συνέβαλε ουσιαστικά στον περιορισμό της φθοράς του μνημείου από τα βήματα των επισκεπτών, αλλά και στην πληρέστερη θέαση και κατανόησή του. Έκτοτε οι ξύλινοι διάδρομοι (οι οποίοι, σημειωτέον, λόγω της φύσης του ξύλου παρουσίαζαν φθορές) αντικαταστάθηκαν σχεδόν στο σύνολό τους. Συγκεκριμένα: Το 2011 αντικαταστάθηκε ο μεγάλος ξύλινος διάδρομος πορείας των επισκεπτών στη θέση του «Πομπικού Διαδρόμου». Τέλος του 2012 αντικαταστάθηκε βασικό τμήμα του διαδρόμου προς την «Κεντρική Αυλή». Τέλος του 2013 αντικαταστάθηκε επίσης ένα μεγάλο τμήμα του, ανατολικά και βορειοανατολικά της «Κεντρικής Αυλής». Επίσης στα τέλη του 2014

αντικαταστάθηκαν τμήματα προς τα «Βασιλικά Διαμερίσματα», καθώς και η ξύλινη κλίμακα/ράμπα πορείας επισκεπτών προς το «Piano Nobile». Η ΕΦΑ Ηρακλείου στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του 2015 έχει ζητήσει χρηματοδότηση για επείγουσες εργασίες συντήρησης των σχετικών υποδομών του Ανακτόρου της Κνωσού και αναμένεται η κατανομή των πιστώσεων .

Σχετικά με την πρόσβαση – είσοδο στο Ανάκτορο της Κνωσού, σας γνωρίζουμε ότι ο χώρος διαθέτει τρεις χώρους στάθμευσης, καθώς και διαμορφωμένη πρόσβαση προς την είσοδο του περιφραγμένου χώρου του Ανακτόρου. Εκκρεμεί, ωστόσο, η διευθέτηση της κυκλοφοριακής σύνδεσης/κόμβου, θέμα το οποίο εξετάζεται σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός
Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων
ΝΙΚΟΣ ΞΥΔΑΚΗΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. Υ.ΠΟ.ΠΑΙ.Θ –
Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τομέα Παιδείας και Θρησκευμάτων
2. ΔΙΠΚΑ
3. ΔΑΑΜ
4. ΕΦΑ Ηρακλείου
5. Διεύθυνση Συντήρησης Αρχαίων
και Νεώτερων Μνημείων
6. ΕΥΤΟΠ

